

Od początku 2010 roku Poczta Polska S.A. – wykorzystując niedostosowanie prawa polskiego do ustawodawstwa Unii Europejskiej – świadczy dla części swych klientów usługi na zasadach preferencyjnych, wykorzystując podmiotowe zwolnienie z podatku VAT. Tymczasem, ujednolicenie stawek VAT na usługi pocztowe przyniosłoby budżetowi państwa dochody idące w setki milionów złotych.

Szczególne kontrowersje w kontekście stawek VAT na rynku pocztowym budzi „Przesyłka Aglomeracja”, czyli usługa oferowana klientom biznesowym przez Poczta Polską od stycznia 2010 roku. Zarówno Poczta, jak i obsługiwane przez nią – w ramach przesyłki aglomeracyjnej – instytucje podlegają zwolnieniu z podatku VAT.

Jednym z warunków umożliwiających korzystanie z nowej usługi PP jest „nadanie powyżej 5.000 sztuk przesyłek w ciągu miesiąca w jednej placówce nadawczej”. Do grupy tych klientów zaliczają się zatem m.in. firmy telekomunikacyjne i energetyczne oraz operatorzy kablówek, dostawcy internetu czy telewizji cyfrowych.

Usługa „Przesyłka Aglomeracja” stanowi odpowiedź monopolisty – jakim wciąż pozostaje Poczta Polska – na dynamiczny rozwój prywatnej konkurencji. Nowa oferta PP nakłada się bowiem terytorialnie (ponad 95% pod względem obsługiwanej ludności) na aktywność rynkową niezależnych operatorów pocztowych, którzy z coraz większym sukcesem zaczęli pozyskiwać klientów biznesowych.

Po wprowadzeniu przez Poczta Polską nowej oferty, niezależni operatorzy pocztowi zaczęli tracić klientów i odnotowali spadek doręczonych przesyłek (w okresie styczeń-luty 2010 spadek o ok. 3%). Stało się tak, ponieważ Poczta Polska w ramach „Przesyłki Aglomeracja” wykorzystuje podmiotowe zwolnienie z podatku VAT.

Oferta „Przesyłki Aglomeracja” powoduje bezpośrednio, że cena proponowana przez prywatną firmę pocztową musi nie tylko być konkurencyjna wobec ceny oferowanej przez monopolistę, ale powinna także „sfinansować” podwyżkę cen Poczty Polskiej na wolumenie, jaki pozostaje w ramach jej obsługi. Taki stan faktyczny, odnoszący się do konstrukcji systemu cenowego Poczty Polskiej, jednoznacznie wskazuje na próbę eliminacji z rynku prywatnej konkurencji.

Dodatkowo zwolnienie Poczty Polskiej z podatku VAT powoduje nierówny dostęp do rynku usług pocztowych w zakresie obsługi podmiotów publicznych oraz sektora bankowego i finansowego (m.in. banki, firmy ubezpieczeniowe, fundusze emerytalne), które również nie płacą podatku VAT. W przypadku współpracy z niezależnymi operatorami podatek ten staje się dla nich kosztem. W przypadku tak znacznej części rynku – a są to dziesiątki milionów przesyłek – w powyższych okolicznościach istnienie konkurencji jest zaburzone i prowadzić może do jej stopniowej eliminacji.

Mając na uwadze powyższe trzeba wskazać, że oferta Poczty Polskiej powoduje, iż cena brutto za przesyłkę prywatnego operatora – by realnie konkurować z Poczta Polską – musiałaby być zbliżona do ceny netto za przesyłkę oferowaną przez Poczta Polską. Innymi słowy prywatny operator musiałby zaoferować klientom cenę netto niższą o 18% od narodowego konkurenta. Przy przeciętnej, realizowanej w sektorze marży operacyjnej na poziomie 7% jest to z oczywistych względów niemożliwe. Szacowane straty spółek konkurencyjnych w stosunku do Poczty Polskiej – spowodowane podatkową barierą – idą zatem w setki milionów złotych.

Powyższy stan jest kolejną barierą znacząco ograniczającą funkcjonowanie na rynku usług pocztowych mechanizmów realnej konkurencji. Poczta Polska korzystająca ze zwolnienia z VAT, jakie przysługiwało jej jako „przedsiębiorstwu państwowemu Poczta Polska”, ma możliwość formułowania ofert, z którymi konkurowanie przez operatorów prywatnych jest całkowicie nieopłacalne. Petryfikuje to szkodliwy dla rynku monopol Poczty Polskiej.

Poczta Polska podkreśla, że oferta „Przesyłki Aglomeracja” jest tzw. usługą umowną, zawieraną na podstawie porozumień z indywidualnymi klientami biznesowymi. W tym miejscu zaznaczyć trzeba, że Europejski Trybunał Sprawiedliwości w swoim orzeczeniu z 23 kwietnia 2009 roku (sygnatura C - 357/07) odnoszącym się do art. 13 część A ust. 1 lit. a) szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych - wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku (Dz. U. 145, s. 1.) stwierdził, że operatorzy publiczni, jak i prywatni nie mogą

korzystać ze zwolnienia z podatku VAT w przypadku usług, których warunki świadczeń zostały uzgodnione indywidualnie.

Niezależni operatorzy pocztowi chcą nadal rozwijać swoją działalność w Polsce, przyczyniając się do zwiększenia konkurencyjności tego rynku i stwarzania nowych miejsc pracy. Uważają jednak, że rolą stosownych instytucji państwowych jest zapewnienie równych zasad funkcjonowania i konkurencji poszczególnych podmiotów działających na rynku usług pocztowych.

Niezależni operatorzy postulują zatem ujednolicenie stawek podatku VAT w odniesieniu do wszystkich operatorów pocztowych i świadczonych przez nich usług. Wyrównanie wysokości świadczeń podatkowych w tym obszarze stworzy bowiem zrównoważone warunki konkurencyjności nie uderzając w indywidualnych klientów. Poza tym, zrównanie stawki VAT spowoduje dodatkowe wpływy do budżetu, które mogą osiągnąć nawet setki milionów złotych. Według danych za 2008 rok przesyłki listowe nadawców zwolnionych z VAT stanowiły bowiem 66% przychodów Poczty Polskiej, a ich wartość wyniosła 2,26 mld złotych.

Związek Niepublicznych Operatorów Pocztowych